

Phòng trị chứng ngộ độc ở bò

Hiện nay, những loại hoá dược và hoá chất này ngày càng gây ô nhiễm các nguồn nước, các bãi chăn thả bò và ô nhiễm ngay cả các loại sản phẩm - phụ phẩm nông nghiệp dùng làm thức ăn cho bò, làm cho bò có thể bị nhiễm độc cấp tính hoặc nhiễm độc trường diễn..

1. Các hoá chất gây ngộ độc cho bò thường gặp là :

Các loại thuốc trừ sâu như: wofatox, neguvon, dipterex, sumidin...

Thuốc diệt chuột: phosphua kẽm.

Các chất thải công nghiệp như: sunphát đồng, sunphát kẽm, axit chlohydric, axit sunphuric....

2. Triệu chứng :

Tuỳ theo từng loại hoá chất và liều lượng mà bò ăn hoặc uống phải, các hoá chất này gây tác động với các mức độ khác nhau lên thần kinh trung ương, lên hệ thống tiêu hoá và các cơ quan khác của cơ thể.

Trường hợp ngộ độc cấp diễn:

- Bò đột ngột chảy rãi dớt như bột xà phòng, mắt đỏ ngầu, chảy nước mắt liên tục. Một số trường hợp gia súc ỉa chảy dữ dội, thậm chí ỉa chảy có máu tươi.

- Các hoá chất có thể gây hưng phấn trung khu vận động, làm cho con vật chạy nhẩy, đi vòng tròn, siêu vẹo không tự chủ được và sau đó liệt nằm một chỗ.

- Chất độc còn tác động lên trung khu hô hấp và tuần hoàn, làm cho bò lúc đầu thở mạnh, tim đập nhanh, loạn nhịp sau đó ngừng hô hấp, truy tim mạch và chết rất nhanh, sau 3-6 giờ

Trường hợp nhiễm độc trường diễn:

- Là do gia súc tiếp nhận chất độc với lượng nhỏ, nhưng liên tục trong một thời gian nhất định. Các chất độc tích lũy trong cơ thể, gây ra các biến đổi bệnh lý, khó phát hiện ngay.

- Thông thường, đó là những biến đổi: thoái hoá gan, rối loạn tiêu hoá, bản huyết, nhiễm độc thần kinh..... Điều nguy hiểm là, các chất độc này tích lũy trong cơ thể hoặc được thải qua sữa và người tiêu thụ loại thịt, sữa này cũng sẽ bị ngộ độc.

3. Chẩn đoán :

Chẩn đoán bệnh dựa vào các triệu chứng lâm sàng như mô tả trên. Cần phân biệt với trường hợp mắc bệnh truyền nhiễm cấp tính: khi bị bệnh truyền nhiễm luôn luôn có sốt cao.

Trong chẩn đoán bệnh, cần kết hợp xem xét các nguy cơ gây ra ngộ độc đồng thời xét nghiệm thức ăn và nguồn nước để tìm chất độc.

4. Điều trị :

Việc xét nghiệm tìm ra chất độc mà bò bị nhiễm rất quan trọng, nó cho phép áp dụng biện pháp giải độc và điều trị thích hợp. Tuy nhiên, trong trường hợp cấp

bách, khi chưa xác định được loại chất độc và dựa vào các dấu hiệu lâm sàng ta có thể điều trị theo phác đồ sau đây :

Điều trị triệu chứng :

- Trợ tim mạch với việc tiêm long não nước hoặc cafein.
- Thuốc an thần: cho uống seduxen với liều 1mg (1 viên)/20-30kg thể trọng/ngày.
- Chống xuất huyết với việc tiêm vitamin K và vitamin C.

Giải độc cho gia súc:

- Hàng ngày truyền tĩnh mạch huyết thanh mận (9%), huyết thanh ngọt (5%) đẳng trương với liều 2000ml/kg thể trọng kết hợp cho uống dung dịch orêsol: pha một gói 20g với 1000ml nước đun sôi để nguội.

Hộ lý:

Để gia súc nơi thoáng khí. Nếu trời lạnh cần sưởi ấm. Cho ăn cháo loãng, dễ tiêu.

5. Phòng bệnh :

Hàng ngày cần chú ý kiểm tra thức ăn, nguồn nước dùng cho bò, nếu phát hiện mùi lạ thì phải loại bỏ hoặc cách ly, không cho bò đến gần.

Ở những cánh đồng có phun thuốc trừ sâu cần chờ đợi thời gian khoảng 10 ngày cho thuốc kịp phân huỷ, trước khi thu cắt cho bò. Nhìn chung, cỏ thu cắt về trước khi cho bò ăn cần rửa sạch sẽ, phơi tái.